

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br:02-03-94291,

Podgorica, 08. jun 2020. godine

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
-n/r državne sekretarke, g-đe Dragane Čenić-

Poštovana gospođo Čenić,

Na osnovu Vašeg akta broj: 12-253/18 od 29. maja 2020. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova*, Ministarstvo finansija daje sljedeće:

MIŠLJENJE

U skladu sa potražnjom pojedinih usluga u nacionalnim parkovima, ukazala se potreba za ukidanjem cijena pojedinih naknada koje se naplaćuju na osnovu važeće Odluke. U prijedlogu Odluke predviđeno je i odobravanje određenih popusta, imajući u vidu situaciju sa COVID 19, a sa kojim se očekuje povećanje procentualnog učešća domaćih turista u ukupnoj posjeti. U cilju pojačane kontrole lokaliteta na kojima se obavlja sportsko-rekreativni ribolov, izmjenama i dopunama važeće Odluke obuhvaćeni su i popusti na ribolovne dozvole, kako bi se podstaklo uključivanje lokalnih sportsko ribolovnih klubova u aktivnost očuvanja i zaštite ovih lokaliteta.

Na tekst Predloga odluke i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom tekst i dostavljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za sprovođenje ovog Predloga odluke nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

S poštovanjem,

MINISTAR

Darko Radunović

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

NAZIV PROPISA

Predlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova, treba da riješi poboljšanje administrativne infrastrukture za naplatu prihoda nacionalnih parkova Crne Gore. Ovom odlukom je predložena naplata novih naknada koje nijesu do sada mogli biti naplaćivane jer nisu obuhvaćene važećom Odlukom. Prostori nacionalnih parkova čine 7,7% teritorije Crne Gore, koju karakteriše specifična prirodna i kulturna baština, zahvaljujući kojoj nacionalni parkovi imaju ne samo nacionalni već i međunarodni značaj. S obzirom da je ovo Javno preduzeće odgovorno za zaštitu i upravljanje, pripremu i implementaciju programa zaštite, kontrolu korišćenja prirodnih resursa, utvrđivanje unutrašnjih pravila i promociju, u skladu sa relevantnim zakonima i drugim propisima iz ove oblasti, neophodno je u određenim vremenskim intervalima usklađivati odluku kojom se uređuje visina i način plaćanja naknada u nacionalnim parkovima.

- Uzrok problema ogleda se prvenstveno kroz nemogućnost naplate pojedinih naknada, zbog toga što nijesu obuhvaćene važećom Odlukom, shodno čemu su izvršene dopune iste. Takođe, u skladu sa potražnjom pojedinih usluga u nacionalnim parkovima, ukazala se potreba za ukidanjem cijena pojedinih naknada koje se naplaćuju na osnovu važeće Odluke. U prijedlogu Odluke predviđeno je i odobravanje određenih popusta, imajući u vidu situaciju sa COVID 19, a sa kojim se očekuje povećanje procentualnog učešća domaćih turista u ukupnoj posjeti. U cilju pojačane kontrole lokaliteta na kojima se obavlja sportsko-rekreativni ribolov, izmjenama i dopunama važeće Odluke obuhvaćeni su i popusti na ribolovne dozvole, kako bi se podstaklo uključivanje lokalnih sportsko-ribolovnih klubova u aktivnost očuvanja i zaštite ovih lokaliteta.

- Posljedice problema su nepostojanje određenih naknada za korišćenje prostora Nacionalnih parkova (naplata naknada za postavljanje cjevovoda, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova i sl). Ostvarivanje prihoda po osnovu navedenih naknada doprinijeće unaprijeđenju realizacije Plana/ Programa razvoja Javnog preduzeća.

- Predložena odluka će izazvati minimalne finansijske izdatke pravnim i fizičkim licima, koji svoje prihode iz poslovanja ostvaruju na prostoru nacionalnih parkova. Novim

naknadama u Predlogu odluke Javno preduzeće upravo želi naplatiti više prihoda, odnosno početne prihode od velikih sistema. Ako se uzmu u obzir napori države i Javnog preduzeća u očuvanju, zaštiti, razvoju i promociji zaštićenih područja, neophodno je da se za korišćenje prostora u zoni nacionalnih parkova utvrdi određena naknada, do nivoa koji neće uticati na njihovo poslovanje, a kojima će se spriječiti potencijalne diskriminacione mjere u odnosu na fizička lica koja plaćaju naknadu za ulazak u ova područja.

Javno preduzeće će sredstva ostvarena ovim putem koristiti za zaštitu, unapređenje i razvoj nacionalnih parkova, saglasno usvojenim planskim dokumentima. Ukoliko se ne bi utvrdile realne naknade za korišćenje resursa nacionalnih parkova bili bi oštećeni nacionalni parkovi, kroz smanjen kvalitet pružanja usluga.

"Status quo" bi značio da visina prihoda na osnovu naplate naknada ostaje na istom nivou, odnosno nemogućnost ostvarivanja dodatnih sredstva za realizovanje planova i programa upravljanja i dijela programskih aktivnosti u ovim zaštićenim područjima.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Kroz donošenje predmetne odluke obezbijediće se prihodi koji će se koristiti za zaštitu, razvoj i unapređenje nacionalnih parkova, realizaciju programskih aktivnosti Javnog preduzeća odnosno nacionalnih parkova, a samim tim unapređivanje i kvalitetnije sprovođenje planova i programa upravljanja nacionalnih parkova. Brisanjem određenih naknada za koje ne postoji interesovanje ili nijesu isplative, želi se postići smanjenje troškova kao i efikasnija kontrola na terenu. Sa druge strane, odobravanjem određenih popusta, imajući u vidu situaciju izazvanu pandemijom COVID 19, očekuje se povećanje procentualnog učešća domaćih turista u ukupnoj posjeti.

- Pravni osnov za donošenje Predloga odluke o izmjenama i dopunama odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova, sadržan je u članu 60 stav 2 Zakona o zaštiti prirode, koji između ostalog propisuje da visinu, način obračuna i plaćanja naknade za korišćenje zaštićenog područja utvrđuje upravljač zaštićenog područja, uz prethodnu saglasnost Vlade.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Postizanje navedenih ciljeva moguće je izvršiti jedino kroz izmjene i dopune definisane predmetnom odlukom.

- Obaveza donošenja ovog opšteg akta proizilazi iz Zakona o zaštiti prirode i Zakona o nacionalnim parkovima i planskih dokumenata Javnog preduzeća za Nacionalne parkove Crne Gore.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

U nastavku tabelarni pregled izmijenjenih naknada koje su predložene Odlukom u odnosu na važeće naknade:

Namjena	Jedinica mjere	Obračunski period	Visina naknade po važećoj odluci (eur)	Povećanje/smanjenje	Visina naknade po novoj odluci (eur)
NAKNADE ZA BORAVAK I PRUŽANJE USLUGA					
ULAZNICA (uključujući posjetu Centru za posjetioce na obali Crnog jezera i edukativne staze)	po osobi	3 dana	6,00	-6,00	0,00
ULAZNICA (uključujući posjetu Centru za posjetioce na obali Crnog jezera i edukativne staze)	po osobi	7 dana	12,00	-12,00	0,00
ULAZNICA (uključujući posjetu Centru za posjetioce na obali Crnog jezera i edukativne staze)	po osobi	15 dana	20,00	-20,00	0,00
CENTAR ZA POSJETIOCE NACIONALNI PARK - VRANJINA	po osobi	1 dan	2,00	-2,00	0,00
CENTAR ZA POSJETIOCE NACIONALNI PARK DURMITOR	po osobi	1 dan	1,00	-1,00	0,00
Godišnja ulaznica za sve parkove (za 2020. godinu)	po osobi	godina	27,00	-13,50	13,50
Ulaznica za sve parkove (1 ulazak u svaki park)	po osobi	10 dana	10,00	-10,00	0,00
NAKNADE ZA UGOSTITELJSKE, TURISTIČKE, PRODAJNE, INFRASTRUKTURNE OBJEKTE I DR					
Korišćenje prostora nacionalnog parka za postavljanje cjevovoda	m	godina	0,00	5,00	5,00
Korišćenje prostora nacionalnog parka za postavljanje saobraćajne infrastrukture	m	godina	0,00	3,00	3,00
Korišćenje prostora nacionalnog parka za postavljanje električnih vodova za prenos energije i informacija	m	godina	0,00	3,00	3,00
NAKNADE ZA RIBOLOV U NACIONALNIM PARKOVIMA					
Za članove SRD Crno jezero (nedjeljom i u vrijeme praznika)	po osobi	dan	10,00	-10,00	0,00
GODIŠNJA NAKNADA ZA PRIVREDNI RIBOLOV					
Za šarana (10 mreža)	po osobi	godina	400,00	-400,00	0,00
Za šarana (parima sa najviše 500 udica)	po osobi	godina	100,00	-100,00	0,00

Za jegulju	po osobi	godina	100,00	-100,00	0,00
Za ukljevu	po osobi	godina	100,00	-100,00	0,00
Za skobalja	po osobi	godina	150,00	-150,00	0,00
Za skakavicu	po osobi	godina	100,00	-100,00	0,00

*U koloni „visina naknade po važećoj Odluci“ za nove naknade koje bi se uvele navedena je vrijednost 0.

- Turisti su, u prethodnom periodu, pokazali veoma slabo interesovanje za kupovinu ulaznica za posjetu NP Durmitor na period od 3, 7 i 15 dana, kao i za ulaznice za sve nacionalne parkove na 10 dana. Takođe su ove ulaznice stvarale prostor za moguće zloupotrebe prilikom prodaje i evidentiranja prihoda, shodno čemu je odlučeno da se izbrišu.

- Na osnovu analiza prihoda iz prethodnog perioda utvrđeno je da su prihodi od centara za posjetioce u NP Skadarsko jezero i NP Durmitor veoma niski i da izdvajanje sredstava za štampu ulaznica, kao i uvođenje u elektronski sistem naplate, nijesu isplativi, shodno čemu je potrebno ove naknade brisati.

- Na prostoru nacionalnih parkova postavljeni su infrastrukturni objekti raznih namjena (elektro – energetski, telekomunikacioni željeznički i dr.), koji su definisani različitom propisima u zavisnosti od oblasti na koju se odnose. Kako bi Javno preduzeće bilo u mogućnosti naplaćivati naknade za ove objekte potrebno je izmijeniti odluku u ovom dijelu, čime će biti definisan osnov za naplatu naknada za sve infrastrukturne objekte, kao i za postavljanje cjevovoda, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova i slično.

- Važećom Odlukom propisano je da naknadu za ulazak u nacionalne parkove ne plaćaju djeca uzrasta do 12 godina, pri čemu je uzrast djece u osnovnim školama do 15 godina, saglasno čemu je odlučeno da se izvrši izmjena, kako bi se u cilju edukacije i promocije svoj djeci koja pohađaju osnovne škole u Crnoj Gori, omogućila besplatna posjeta parkovima. Besplatne ulaznice za osnovce podsticajno će uticati na njihove roditelje da posjete nacionalne parkove.

- Prema podacima iz prethodnih godina domaći turisti ostvare oko 10% od ukupnog broja posjeta nacionalnim parkovima. Prema važećoj Odluci, cijena godišnje ulaznice iznosi 27,00€, dok bi sa predloženim popustom iznosila 13,50€. Ista važi za sezonu 2020 i podrazumijeva posjetu svim nacionalnim parkovima, uključujući i Botanički vrt Dulovine. U sezoni koja nas očekuje, imajući u vidu situaciju sa COVID 19, koja se negativno odrazila na posjetu stranih turista, smatramo da će se ovim popustom povećati procenat učešća domaćih turista u ukupnoj posjeti.

- Zakonom o slatkovodnom ribarstvu i akvakulturi ("Sl. list CG", br. 17/2018) propisano je da visinu naknade za obavljanje privrednog ribolova utvrđuje Vlada Crne Gore. Vlada je na sjednici od 14.11.2019. godine, donijela Odluku o visini naknade za izdavanje dozvole za obavljanje privrednog ribolova i akvakulture ("Sl. list CG", br. 70/2019) kojom su propisane godišnje naknade za obavljanje privrednog ribolova, saglasno čemu je ove naknade potrebno brisati.

Takođe, rješenja u propisu uticaće na sve povezane subjekte, na lokalno stanovništvo kako sa socio-ekonomskog aspekta tako i sa demografskog aspekta. Shodno, gore navedenom mišljenja smo da će postojati samo pozitivni uticaji, koji će dovesti do

održivog upravljanja zaštićenim prirodnim dobrom i poboljšanja turističke ponude koju pružaju nacionalni parkovi.

- Visina predloženih naknada po pojedinim kategorijama neće izazvati bitnija opterećenja na poslovanje preduzetnika i pravnih lica jer smatramo da država i nacionalni parkovi ulažu sredstva u ova područja tako da se ta sredstva na neki način vraćaju u ova područja.

- Pozitivne posljedice ogledaće se u očuvanju prirodnih vrijednosti nacionalnih parkova, valorizaciji prostora na održiv način, kao i povećanju ukupne ponude Javnog preduzeća.

- Svi pozitivni efekti donošenja ove Odluke apsolutno opravdavaju troškove koji će se stvoriti jer se radi o djelatnosti koju je potrebno uskladiti sa novim djelatnostima i pružanjem usluga pravnim licima, preduzetnicima i fizičkim licima.

- Kada je u pitanju procjena troškova koje će uvođenje naknada za cjevovode, električne, telefonske, telegrafske vodove i sl. u dijelu naknada za ugostiteljske, turističke, prodajne i infrastrukturne objekte izazvati privredi, u pitanju je minimalno opterećenje u odnosu na profit koji ostvaruju privredna društva koja se bave prenosom električne energije i telekomunikacijama. Naime u pitanju je postavljanje objekata od javnog interesa koji sa druge strane ograničavaju prostor zaštićenih područja koji je dostupan posjetiocima kao i mogućnost da se isti iskoristi u cilju razvoja i unaprijeđenja.

Važno je naglasiti da se sprovođenjem ove Odluke doprinosi postizanju opšteg cilja većeg stepena održivog korišćenja dobara i pogodnosti koje nacionalni parkovi pružaju korisnicima.

Sredstva ostvarena korišćenjem dobara i vršenjem usluga ulagaće se isključivo u projekte unaprijeđenja zaštite prostora parkova, rekonstrukcije postojećih objekata smještajno - ugostiteljskog karaktera, parkovske infrastrukture - informativnog, prezentacionog i edukativnog karaktera, održavanje i opremanje planinarskih, pješačkih, rekreativnih i biciklističkih staza, uređenje vidikovaca, opremanje parkovskim mobilijarom i sadržajima ambijentalne higijene, projektima u funkciji uređenja prostora i zaštite bogatstva flore i faune.

- Svakako da je ovo dodatni namet preduzetnicima i ostalim subjektima, takođe svaka ova naknada, koja je minimalna kako u odnosu na region tako i šire, opravdava svoju cijenu, jer se ta ista sredstva koriste za zaštitu, unapređenje i razvoj nacionalnih parkova.

- Za primjenu predloženog dokumenta ne postoje biznis barijere. Dokument neće prouzrokovati dodatno opterećenje administracije.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Primjena ove Odluke ne iziskuje obezbjeđenje dodatnih sredstava iz Budžeta po ovom pitanju.
- Nema obezbjeđenja finansijskih sredstava iz Budžeta po ovom osnovu.
- Ne postoje međunarodne finansijske obaveze po ovom osnovu implementacijom ove Odluke.
- Nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva u budžetu za tekuću fiskalnu godinu po osnovu ovog akta kao ni planirati za narednu godinu.
- Odluka ne podrazumijeva donošenje pojedinačnih akata iz kojih će proisteći nove finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa ostvariće se direktan prihod Javnom preduzeću, koje u ime države upravlja nacionalnim parkovima, a indirektno i budžetu Crne Gore kroz poreze i ostale naknade koji su predviđeni od naplate preduzetnika, pravnih i fizičkih lica, kako na lokalnom tako i na državnom nivou.
- Metodologija za obračun cijena je stepen iskorišćavanja i opremljenosti prirodnih dobara, kao i dosadašnja iskustva i pozitivna praksa primijenjena u nacionalnim parkovima Crne Gore, analize interesovanja fizičkih lica, kao i analiza kretanja visine naknada u regionu i šire.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, obrazložiti.

- U izradi predloga Odluke nije korišćena eksterna ekspertiza i konsultacije.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Prepreka za implementaciju Odluke nema, ali svakako će biti izazova, imajući u vidu neophodnost jačanja infrastrukture na prostoru nacionalnih parkova.
- Javno preduzeće će pojačati kontrolu naplate naknada koje su obuhvaćene ovom Odlukom, kao i pravne mjere prinudne naplate korišćenja dobara nacionalnih parkova i pružanja usluga.
- Indikatori su svakako broj novih preduzetnika i zadržavanje postojećih preduzetnika u nacionalnim parkovima. Takođe indikator će biti i ostvarenje planskih prihoda po osnovu naknada koje će biti naplaćene na osnovu predmetne Odluke o naknadama.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa nadležan je Direktor Javnog preduzeća, Upravni odbor Javnog preduzeća i Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Podgorica, 29.05.2020.godine

DRŽAVNA SEKRETARKA
Dragana Čenić

Digitally signed
by Dragana
Čenić
Date: 2020.05.29
13:42:40 +02'00'

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

NAZIV PROPISA

Predlog Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predlog Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova, treba da riješi poboljšanje administrativne infrastrukture za naplatu prihoda nacionalnih parkova Crne Gore. Prostori nacionalnih parkova čine 7,7% teritorije Crne Gore, koju karakteriše specifična prirodna i kulturna baština, zahvaljujući kojoj nacionalni parkovi imaju ne samo nacionalni već i međunarodni značaj. S obzirom da je ovo Javno preduzeće odgovorno za zaštitu i upravljanje, pripremu i implementaciju programa zaštite, kontrolu korišćenja prirodnih resursa, utvrđivanje unutrašnjih pravila i promociju, u skladu sa relevantnim zakonima i drugim propisima iz ove oblasti, neophodno je u određenim vremenskim intervalima usklađivati odluku kojom se uređuje visina i način plaćanja naknada u nacionalnim parkovima.
 - U skladu sa potražnjom pojedinih usluga u nacionalnim parkovima, ukazala se potreba za ukidanjem cijena pojedinih naknada koje se naplaćuju na osnovu važeće Odluke. U prijedlogu Odluke predviđeno je i odobravanje određenih popusta, imajući u vidu situaciju sa COVID 19, a sa kojim se očekuje povećanje procentualnog učešća domaćih turista u ukupnoj posjeti. U cilju pojačane kontrole lokaliteta na kojima se obavlja sportsko-rekreativni ribolov, izmjenama i dopunama važeće Odluke obuhvaćeni su i popusti na ribolovne dozvole, kako bi se podstaklo uključivanje lokalnih sportsko-ribolovnih klubova u aktivnost očuvanja i zaštite ovih lokaliteta.
 - Na osnovu analize utvrđeno je da su prihodi po osnovu naplate određenih naknada koje se ovim Prijedlogom ukidaju, veoma niski i da izdvajanje sredstava za štampu ulaznica, kao i uvođenje u elektronski sistem naplate, nijesu isplativi.
 - Predložena odluka neće izazvati finansijske izdatke pravnim i fizičkim licima, koji svoje prihode iz poslovanja ostvaruju na prostoru nacionalnih parkova. Naprotiv, ovim Prijedlogom planira se umanjeње jednog dijela naknada, odobravanjem određenih popusta, a takođe se određene naknade ukidaju.
- "Status quo" bi značio da visina naknada ostaje na istom nivou.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Brisanjem određenih naknada za koje ne postoji interesovanje ili nijesu isplative, želi se postići smanjenje troškova kao i efikasnija kontrola na terenu. Sa druge strane, odobravanjem određenih popusta, imajući u vidu situaciju izazvanu pandemijom COVID 19, očekuje se povećanje procentualnog učešća domaćih turista u ukupnoj posjeti.
- Pravni osnov za donošenje Predloga odluke o izmjenama i dopunama odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova, sadržan je u članu 60 stav 2 Zakona o zaštiti prirode, koji između ostalog propisuje da visinu, način obračuna i plaćanja naknade za korišćenje zaštićenog područja utvrđuje upravljač zaštićenog područja, uz prethodnu saglasnost Vlade. Predloženi popusti na određene naknade su u skladu sa mjerama koje je u proteklom periodu donijela Vlada, a tiču se aktuelne situacije izazvane pandemijom virusa COVID 19.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Postizanje navedenih ciljeva moguće je izvršiti jedino kroz izmjene i dopune definisane predmetnom odlukom.
- Obaveza donošenja ovog opšteg akta proizilazi iz Zakona o zaštiti prirode i Zakona o nacionalnim parkovima i planskih dokumenata Javnog preduzeća za Nacionalne parkove Crne Gore.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

U nastavku tabelarni pregled izmijenjenih naknada koje su predložene Odlukom u odnosu na važeće naknade:

Namjena	Jedinica mjere	Obračunski period	Visina naknade po važećoj odluci (eur)	Povećanje/ smanjenje	Visina naknade po novoj odluci (eur)
NAKNADE ZA BORAVAK I PRUŽANJE USLUGA					
Ulaznica za korisnike kajaka	Po osobi	1 dan	2,00	-2,00	0,00
ULAZNICA (uključujući posjetu Centru za posjetioce na obali Crnog jezera i edukativne staze)	po osobi	3 dana	6,00	-6,00	0,00
ULAZNICA (uključujući posjetu Centru za posjetioce na obali Crnog jezera i	po osobi	7 dana	12,00	-12,00	0,00

edukativne staze)					
ULAZNICA (uključujući posjetu Centru za posjetioce na obali Crnog jezera i edukativne staze)					
CENTAR ZA POSJETIOCE NACIONALNI PARK - VRANJINA	po osobi	15 dana	20,00	-20,00	0,00
CENTAR ZA POSJETIOCE NACIONALNI PARK DURMITOR	po osobi	1 dan	2,00	-2,00	0,00
Godišnja ulaznica za sve parkove (za 2020. godinu)	po osobi	1 dan	1,00	-1,00	0,00
Ulaznica za sve parkove (1 ulazak u svaki park)	po osobi	godina	27,00	-13,50	13,50
NAKNADE ZA RIBOLOV U NACIONALNIM PARKOVIMA					
Za članove SRD Crno jezero (nedjeljom i u vrijeme praznika)	po osobi	dan	10,00	-10,00	0,00
GODIŠNJA NAKNADA ZA PRIVREDNI RIBOLOV					
Za šarana (10 mreža)	po osobi	godina	400,00	-400,00	0,00
Za šarana (parima sa najviše 500 udica)	po osobi	godina	100,00	-100,00	0,00
Za jegulju	po osobi	godina	100,00	-100,00	0,00
Za ukljevu	po osobi	godina	100,00	-100,00	0,00
Za skobalja	po osobi	godina	150,00	-150,00	0,00
Za skakavicu	po osobi	godina	100,00	-100,00	0,00

*U koloni „visina naknade po važećoj Odluci“ za nove naknade koje bi se uvele navedena je vrijednost 0.

- Turisti su, u prethodnom periodu, pokazali veoma slabo interesovanje za kupovinu ulaznica za posjetu NP Durmitor na period od 3, 7 i 15 dana, kao i za ulaznice za sve nacionalne parkove na 10 dana. Takođe su ove ulaznice stvarale prostor za moguće zloupotrebe prilikom prodaje i evidentiranja prihoda, shodno čemu je odlučeno da se izbrišu.
- Na osnovu analiza prihoda iz prethodnog perioda utvrđeno je da su prihodi od centara za posjetioce u NP Skadarsko jezero i NP Durmitor veoma niski i da izdvajanje sredstava za štampu ulaznica, kao i uvođenje u elektronski sistem naplate, nijesu isplativi, shodno čemu je potrebno ove naknade brisati.
- Važećom Odlukom propisano je da naknadu za ulazak u nacionalne parkove ne plaćaju djeca uzrasta do 12 godina, pri čemu je uzrast djece u osnovnim školama do 15 godina, saglasno čemu je odlučeno da se izvrši izmjena, kako bi se u cilju edukacije i promocije svoj djeci koja pohađaju osnovne škole u Crnoj Gori, omogućila besplatna posjeta parkovima. Besplatne ulaznice za osnovce podsticajno će uticati na njihove roditelje da posjete nacionalne parkove.
- Prema podacima iz prethodnih godina domaći turisti ostvare oko 10% od ukupnog broja posjeta nacionalnim parkovima. Prema važećoj Odluci, cijena godišnje ulaznice iznosi 27,00€, dok bi sa predloženim popustom iznosila 13,50€. Ista važi za sezonu 2020 i podrazumijeva posjetu svim nacionalnim parkovima, uključujući i Botanički vrt Dulovine. U

sezoni koja nas očekuje, imajući u vidu situaciju sa COVID 19, koja se negativno odrazila na posjetu stranih turista, smatramo da će se ovim popustom povećati procenat učešća domaćih turista u ukupnoj posjeti.

Prihod od ulaznica po godinama

2016.	940.550
2017.	1.021.766
2018.	1.366.334
2019.	1.771.685

Prema navedenim podacima, može se vidjeti da ostvareni prihodi po osnovu prodaje ulaznica iz godine u godinu rastu. Prihodi od prodaje jednodnevnih ulaznica u ukupnim prihodima po osnovu svih prodatih ulaznica učestvuju sa čak 99% u odnosu na sve ostale vrste ulaznica. U toku 2019. godine, sistem naplate ulaznica je unaprijeđen uvođenjem softvera koji je omogućio precizne podatke o strukturi posjetilaca nacionalnih parkova pri čemu je evidentirano da strani turisti čine nešto više od 90% dok je domaćih posjetilaca manje od 10%. Godišnja ulaznica za sve parkove od 27 eura, uvedena je u avgustu 2019. godine zbog čega ista nije stavljena u prodaju, ali je početkom 2020. godine evidentirano veliko interesovanje za istu od strane domaćih posjetilaca zbog čega se odobravanjem popusta od 50% želi stimulisati kupovina iste, kako bi se procentualno učešće domaćih posjetilaca u ukupnom broju povećalo. Sa druge strane, na ovaj način se daju olakšice na kupovinu godišnje ulaznice usled situacije koju je izazvala aktuelna pandemija COVID 19.

- Zakonom o slatkovodnom ribarstvu i akvakulturi ("Sl. list CG", br. 17/2018) propisano je da visinu naknade za obavljanje privrednog ribolova utvrđuje Vlada Crne Gore. Vlada je na sjednici od 14.11.2019. godine, donijela Odluku o visini naknade za izdavanje dozvole za obavljanje privrednog ribolova i akvakulture ("Sl. list CG", br. 70/2019) kojom su propisane godišnje naknade za obavljanje privrednog ribolova, saglasno čemu je ove naknade potrebno brisati.

Takođe, rješenja u propisu uticaće na sve povezane subjekte, na lokalno stanovništvo kako sa socio-ekonomskog aspekta tako i sa demografskog aspekta. Shodno, gore navedenom mišljenja smo da će postojati samo pozitivni uticaji, koji će dovesti do održivog upravljanja zaštićenim prirodnim dobrom i poboljšanja turističke ponude koju pružaju nacionalni parkovi.

- Pozitivne posljedice ogledaće se u očuvanju prirodnih vrijednosti nacionalnih parkova, valorizaciji prostora na održiv način, kao i povećanju procentualnog učešća domaćih posjetilaca nacionalnim parkovima Crne Gore. Sprovedenjem ove Odluke doprinosi se postizanju opšteg cilja većeg stepena održivog korišćenja dobara i pogodnosti koje nacionalni parkovi pružaju korisnicima.

- Za primjenu predloženog dokumenta ne postoje biznis barijere. Dokument neće prouzrokovati dodatno opterećenje administracije.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu,

- odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Primjena ove Odluke ne iziskuje obezbjeđenje dodatnih sredstava iz Budžeta po ovom pitanju.
- Nema obezbjeđenja finansijskih sredstava iz Budžeta po ovom osnovu.
- Ne postoje međunarodne finansijske obaveze po ovom osnovu implementacijom ove Odluke.
- Nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva u budžetu za tekuću fiskalnu godinu po osnovu ovog akta kao ni planirati za narednu godinu.
- Odluka ne podrazumijeva donošenje pojedinačnih akata iz kojih će proisteći nove finansijske obaveze.
- Implementacija propisa podsticajno će djelovati na građane Crne Gore, da u većem broju posjećuju zaštićena područja što će doprinijeti da Javno preduzeće, u situaciji kada se ne očekuje veliki broj stranih turista ostvari dio prihoda koji su neophodni za održavanje i upravljanje prostorom nacionalnih parkova.
- Metodologija za obračun cijena je stepen iskorišćavanja i opremljenosti prirodnih dobara, kao i dosadašnja iskustva i pozitivna praksa primijenjena u nacionalnim parkovima Crne Gore, analize interesovanja fizičkih lica, kao i analiza kretanja visine naknada u regionu i šire.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.

- U izradi predloga Odluke nije korišćena eksterna ekspertiza i konsultacije.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Prepreka za implementaciju Odluke nema, ali svakako će biti izazova, imajući u vidu neophodnost jačanja infrastrukture na prostoru nacionalnih parkova.
- Javno preduzeće će pojačati kontrolu naplate naknada kao i drugih aktivnosti u očuvanju i održivom korišćenju prostora nacionalnih parkova.
- Indikator će biti ostvarenje prihoda po osnovu naknada koje će biti naplaćene na osnovu predmetne odluke, odnosno broj domaćih posjetilaca.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa nadležan je Direktor Javnog preduzeća, Upravni odbor Javnog preduzeća i Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Podgorica, 5.06.2020.godine

DRŽAVNA SEKRETARKA
Dragana Čenić